

Nové nariadenia EU týkajúce sa cestnej dopravy

Pre prístup na trh cestnej dopravy (či už nákladnej alebo osobnej) platia v členských štátoch rozličné pravidlá. Rozdiely sú aj v niektorých podmienkach podnikania v jednotlivých štátoch. Preto Európska komisia a príslušné orgány EU zodpovedné za tvorbu legislatívy už dlhší čas avizovali snahu o zjednotenie podmienok prístupu na trhu cestnej dopravy a niektorých podmienok podnikania v tomto odvetví. Cieľom harmonizácie legislatívnych podmienok má byť najmä zrovnoprávnenie podnikateľských subjektov z rôznych krajín a vytvorenie zdravého konkurenčného prostredia s rovnakými podmienkami pre všetkých zúčastnených.

Nové nariadenia

Výsledkom týchto snáh sú tri nové nariadenia, ktoré boli vydané v úradnom vestníku EU 14-teho novembra 2009 a nadobudli účinnosť dvadsiatym dňom po ich uverejnení, teda 4-teho decembra 2009. Je však potrebné upozorniť, aby nevznikla zbytočná panika, že tieto nariadenia (s výnimkou vybraných ustanovení) sa začnú uplatňovať až po dvoch rokoch, teda od 4.12.2011. Možno to vyzerá ako dostatočne dlhé obdobie, stačí si však pripomenúť, aké „pozdvihnutie“ prinieslo Nariadenie 1/2005 týkajúce sa prepravy živých zvierat. Toto nariadenie bola zverejnené v decembri 2004 a jeho ustanovenia sa začali uplatňovať od januára 2007. Dopravcovia mali dostatočne dlhý čas 2 roky, aby sa pripravili na jeho zavedenie do praxe. Napriek tomu si však pamätám doslova hrôzostrašne príspevky v televízii a odborných periodikách, ktoré hovorili dobre že nie o konci prepravy živých na Slovensku a EU. Dva roky. Čas potrebný na prípravu. Odhliadnuc od toho, že väčšina ustanovení z tohto nariadenia už bola súčasťou národnej legislatívy v SR. Z tohto dôvodu je potrebné, aby sa dopravcovia čo najskôr oboznámili s pripravovanými zmenami a boli na ne pripravení aby sme sa na konci roku 2011 opäť nedozvedeli o zániku cestnej dopravy na Slovensku. Pripomeňme ešte postavenie nariadení v hierarchii právnych predpisov EU. Nariadenia sú všeobecne záväzné právne akty majúce priamu účinnosť vo všetkých členských štátoch EÚ. Sú všeobecne záväzné pre európske inštitúcie, aj pre národné štáty, právne subjekty v rámci nich, a teda aj pre každého občana. Nariadenia majú prednosť pred vnútroštátnym právom a nevyžadujú si transpozíciu do právneho systému členskej krajiny. Záväznými sa stávajú

dátumom ich zverejnenia v Úradnom vestníku. To znamená, že všetky subjekty, ktorých sa nariadenia týkajú, musia spĺňať minimálne požiadavky vyplývajúce z týchto nariadení. Členské štáty môže navyše vybrané ustanovenia sprísniť (za predpokladu, že nebudú v rozpore so základmi princípmi EU) národnými legislatívnymi normami a právnymi predpismi.

Ako bolo spomenuté vyššie, v legislatíve zameranej na cestnú dopravu pribudli tri nové nariadenia.

1. *Nariadenie európskeho parlamentu a rady (ES) č.1071/2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolenie prevádzkovateľ cestnej dopravy*
2. *Nariadenie európskeho parlamentu a rady (ES) č.1072/2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh*
3. *Nariadenie európskeho parlamentu a rady (ES) č.1073/2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodných trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č.561/2009*

Nariadenia v skratke

Cieľom nových vyššie spomenutých nariadení je harmonizácia vybraných legislatívnych požiadaviek a stanovenie minimálnych podmienok, ktoré musí spĺňať subjekt, ktorý chce vstúpiť na trh cestnej nákladnej alebo osobnej dopravy. Obsah jednotlivých nariadení je možné v skratke zhrnúť nasledovne.

Nariadenie 1071/2009: Ustanovenia tohto nariadenia ukladajú subjektom ktoré chcú vstúpiť na trhu cestnej dopravy minimálne požiadavky, ktoré musia plniť, aby im bolo vydané povolenie na prevádzkovanie cestnej dopravy (osobnej i nákladnej). Pod povolením sa v zmysle tohto nariadenia rozumie rozhodnutie v správnom konaní, ktorým sa podniku spĺňajúcemu príslušné podmienky povoľuje vykonávať cestná doprava. Ide teda o základné povolenie, ktoré umožňuje podniku, ktorý chce poskytovať dopravné služby, vstúpiť na dopravný trh. Na Slovensku je týmto povolením v súčasnosti koncesná listina, o ktorej vydanie je potrebné požiadať príslušný obvodný úrad, odbor živnostenského podnikania. Na

vydanie koncesnej listiny je potrebné okrem všeobecných podmienok podnikania splniť aj ďalšie dodatočné podmienky. Na podnikanie v medzinárodnej cestnej doprave je potrebné povolenie príslušného krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie. V nadväznosti na tieto povolenie môže následne podnik požiadať o vydanie povolenia alebo licencie Spoločenstva, ktoré ho oprávňuje prevádzkovať cestnú dopravu na území členských štátov EU, ktorých vydávanie upravujú zvyšné dve nové nariadenia.

Nariadenie 1072/2009: toto nariadenie ustanovuje požiadavky na vydávanie povolení Spoločenstva, ich vzor, dôvody pre jeho odobratie a pod. Ďalej upravuje vydávanie osvedčení vodiča a asi veľmi zaujímavou časťou pre slovenských dopravcov je úprava kabotážnej prepravy.

Nariadenie 1073/2009: upravuje spoločné podmienky pre vstup na trh autokarovej a autobusovej dopravy a podmienky podnikania na tomto trhu (vydávanie licencií Spoločenstva, dopravy podliehajú povoleniu, povinnosti dopravcov a pod.). Zároveň mení niektoré ustanovenia Nariadenia 561/2006 (právne predpisy v sociálnej oblasti), ktoré sa týkajú autokarovej a autobusovej dopravy.